

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نیاشد تن من مباد
بدین بوم ویر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

دپلوم انجنیر خلیل الله معروفی
برلین، هفتم دسمبر 2009

استاد علامه احمد علی کهزاد

و

استاد علامه پوهاند عبدالحی حبیبی

هر دو

افتخارات جاویدان و مایه مباحث افغانستان اند

درین چند روز باز موضوع زبان "دری" و "فارسی" سر زبانها افتاده است. تعدادی از هموطنان بادانش ما با موضوع برخورد مسؤلان، دلسوزانه و عالمانه را در پیش گرفته اند و تعدادی هم، مسأله را با نوعی ناخوشنودی بررسی میکنند.

در مقاله ای که جناب داکتر فریار کهزاد - پسر ارجمند علامه احمد علی کهزاد - امروز 7 دسمبر 2009 در پورتال "افغان جرمن آنلاین" نشر کردند، نه تنها گوشه هائی از سخنان ماندگار علامه مرحوم کهزاد در مورد زبان و ادبیات دری انعکاس یافته است، بلکه نظریات خود آقای داکتر فریار نیز متبادر میگرددند.

از خلال گفته های خود داکتر صاحب فریار کهزاد، متأسفانه نوعی "در تقابل قرار دادن" استاد علامه مرحوم احمد علی کهزاد و استاد علامه مرحوم پوهاند عبدالحی حبیبی، که هر دو استادان عالیشان افغانستان و مایه افتخار ما و منطقه اند، به مشام میرسد. درینجا باید به صراحت تام و مؤکد گفت که:

هر دو علامه، استادان بزرگ و بی بدیل قرن بیستم افغانستان اند، که در عرصه تحقیق تاریخ و ادبیات افغانستان و منطقه خدمات شایان و فراموش نشدنی را انجام داده اند. هر دو بزرگوار ارکان رکین و ستونهای استوار افتخارات علمی وطن عزیز ما افغانستان میباشدند. آثار ماندگار هر دو علامه ما زیب و زینت ادبیات علمی کشور ما و منطقه و جهان شمرده میشود.

در نوشته داکتر صاحب فریار اشاراتی به کلمات پشتو در دری هم شده است، که لازم میگرددند در موردش اندک چیزی گفته شود. اولاً باید بگویم، که نظریات بنده در زمینه از خلال چهل پنجاه مقاله مختلفی که در عرصه زبان های ارجمند دری و پشتو، قبلاً در پورتال "افغان جرمن آنلاین" منتشر گردیده اند، بخوبی استنباط میگردد. من در حالی که تمام گفته های سابق خود را درینجا یکبار دیگر مؤکداً تأیید میکنم، در نوشته مختصر حاضر، عجالناً یاددهانی ذیل را پیش میکنم:

موضوع "دانشگاه" و "پوهنتون" موضوعی نیست، که فقط با چند "جمله" حل و فصل گردد، چه موضوع از ساحة ادب و ادبیات و زبانشناسی و علم زبان فرا تر رفته و جنبه کاملاً سیاسی را بخود گرفته است. ازینرو هرگز نباید با آن برخورد سهل اندیشانه صورت بگیرد. علم گردانیدن ترکیب "دانشگاه" - ولو که در بیست - در عوض کلمه "پوهنتون" - ولو که پشتوست - حساسیت هائی را در بغل دارد و نشاید از کنارش سبکسرانه گذشت.

من با گفته های جناب داکتر فریار کهزاد، در مورد کلمات پشتو در دری افغانستان، قطعاً موافق نیستم. نه تنها این، بلکه حتی طرح چنین موضوعات را دور از مآل اندیشی میدانم. باید بسیار محتاط بود و جوانب غامض و پیچیده موضوع را که از چندین جویبار تحریک آمیز داخل و خارج آب میخورد، با سعه صدر و "دید ملی"، در نظر گرفت. در طرح این موضوع باید ازین واقعیت انکار ناپذیر حرکت کرد، که:

زبانهای "دری و پشتو" هردو زبانهای ملی و ارجمند مایند. نه "زبان دری" برای پشتوزبانان ما بیگانه است و نه "زبان پشتو" برای دری زبانان افغانستان. وقتی که هر دو زبان از خود ماست و هیچکدام آن برای هیچکدام ما بیگانه نیست، چرا باید بیانیم و کلمات پشتو را در زبان دری خویش "بیگانه" بنامیم؟؟؟ همان قسمی که هزاران کلمه "دری" برای زبان پشتو و پشتوزبانان افغانستان "بیگانه" نیستند، به عین پیمانه "چند صد" کلمه "پشتو" برای زبان دری و دری زبانان افغانستان نیز، هرگز و هیچگاه بیگانه نیستند. و اگر کسی خلاف این موضوع را ادعاء نماید، معلوم است که ریگی در کفش دارد!!!!!!

بعض کسان بحیث "شیر غلت" باصطلاح ماهرانه، "خالص ساختن" زبان را مطرح میکنند، که توجه جدی ایشان را به سطور مختصر آتی جلب میکنم:

"خالص و یکدست بودن" زبان، از دید دانش مدرن زبان یا زبانشناسی مُعاصر، مطرود است و از نظر علمی کاملاً "بی اساس". چه در دنیای کنونی نه "زبان خالص" وجود دارد و نه "فرهنگ پاکیزه و خالص"!!!!!! ازینرو هر نوع تلاش در جهت "خالص سازی" و "سره گردانیدن" زبان - هر زبانی که باشد - سعیست کاملاً باطل، بیهوده و از جنس لُهو و لُعب!!!!!! همه به چشم سر می بینیم، که زبان ها و فرهنگ های تمام ممالک جهان - خواه خرد اند یا بزرگ، قوی اند و یا ضعیف - به پیمانه های مختلف و متفاوت از همدگر اثر پذیرفته و به نحوی باهم به اصطلاح گد خورده اند. وقتی هزاران کلمه فرنگی و عربی و ترکی و هندی را که روزمره در زبان دری استعمال میکنیم، نتوانیم "بیگانه" بدانیم - که هرگز هم نمیدانیم - چطور کلمات "پشتو" را که از خود مایند، "بیگانه" بنامیم؟؟؟؟ کسانی که "خالص ساختن" زبان دری را هر وقت و ناوقت و در هر کوی و برزن و سر بازار جار میزنند، هدفی دیگر ندارند، غیر ازینکه "کلمات پشتو" را از "دری" حذف کنند. **گویی "سره سازی" زبان دری "مساویست با "حذف لغات پشتو از دری"!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!**

یقین کامل دارم که اگر علامه کهزاد بزرگ امروز در بین ما می بودند، با آن احساس بزرگ ملی که داشتند، حساسیت های موجود را درک فرموده و عَلم کردن کلمه "دانشگاه" را در برابر "پوهنتون" به حیث حرکت "ماجرا جویانه" و "تحریک آمیز"ی که از خارج افغانستان دامن زده میشود، جداً رد میکردند؛ ولو که خود مُوجد و واضع کلمه "دانشگاه" هم بوده باشند!!!!!! باید ملتفت بود که کلمه "دانشگاه" در زمان وضع خود، هرگز بار "تحریک آمیز" و "تفرقه افکنانه" امروزی را حمل نمیکرد. ازینرو "دانشگاه" تحریک آمیز امروزی، با "دانشگاه" معصوم شست هفتاد سال پیش، عین کلمات نیستند!!!!!!

بر سبیل حسن ختام و تأکید مجدد بر نکات بالا، باید افزود:

- "بیگانه نامیدن" کلمات پشتو در "دری افغانستان"، به همان اندازه غلط و نارواست، که "بیگانه دانستن" کلمات دری در "پشتوی افغانستان"!!!!!!
- در برخورد با زبانهای خود باید مسائل ملی و منافع علیای کشور عزیز ما افغانستان را مد نظر بگیریم، نه منافع و مصالح آزمندانۀ همسایگان را!!!!!!

- جائی که موضوعات ملی مطرح باشند، مسائل منطقی و جهانی را باید سر جایش گذاشت و یکسره نادیده گرفت!!!!!!

به عرض خوانندگان ارجمند پورتال "افغانستان آزاد - آزاد افغانستان" برسد، که هردو بخش کتاب ارزشمند "تاریخ ادبیات افغانستان" اثر علامه کهزاد، مانند تعدادی دیگر از آثار پربهای آن استاد بزرگوار، در کتابخانه پورتال موجود بوده و در دسترس همه علاقه مندان، قرار دارند!!!!!!

از داکتر صاحب فریار کهزاد - فرزند برومند کهزاد بزرگ - صمیمانه خواهش میکنم،
که آثار دیگر آن علامه بزرگ را جهت نشر در دسترس پورتال قرار داده و مطابق به
خواست و آرزوی پدر بزرگوار خود - علامه روانشاد استاد کهزاد - در ترقی سطح
دانش تاریخی و ادبی هموطنان خود سهم بگیرند!!!!